

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wyjaśnienia dot. zapisów Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014–2020 przygotowane na podstawie wyjaśnień Ministerstwa Rozwoju (pisma z dnia 04.01.2017r., znak: DZF-XI.7461.1.2017.PP oraz z dnia 09.01.2017r, znak: DZF-XI.7461.2.2017.PP)

Pytanie 1:

a) Istnieje problem z określeniem definicji „projektów dostępnych”. Podczas warsztatów, które realizowane były na zlecenie Ministerstwa Rozwoju, uzyskano informację, że projektem dostępnym można uznać przedsięwzięcie uwzględniające minimum 2 rodzaje niepełnosprawności. Czy powyższe podejście można odnieść do projektów EFS?

Przykład 1: W ramach PI 10.i Projektodawca przygotował wniosek o dofinansowanie, w którym zakładał utworzenie przedszkola integracyjnego. Zakładał, że będą do niego uczęszczać dzieci (np. z dysfunkcją słuchu, wzroku oraz upośledzeniem). Z uwagi jednak na warunki lokalowe, przedszkole nie może przyjąć dzieci z niepełnosprawnością ruchową. Taki projekt nie jest dostępny dla wszystkich i wyklucza z możliwości udziału w projekcie konkretnej grupy osób. Niemniej, w świetle informacji otrzymanych na szkoleniu, można by stwierdzić, że projekt jest dostępny dla co najmniej 2 typów niepełnosprawności i spełnia określony wymóg.

Czy w przypadku EFS projekt powinien być otwarty na wszystkie potrzeby osób z niepełnosprawnościami, a wszelkie deklaracje Wnioskodawców o wyłączeniu z udziału pewnych grup osób należy uznać za nierówne?

b) Wątpliwości budzi także stanowisko IK UP zawarte w notatce z I spotkania grupy roboczej ds. równości szans i niedyskryminacji z 30.06.2016r. W pkt. 3 (s.2) wskazano, że: „Elementem kluczowym dla poprawy jakości funkcjonowania osób z ograniczeniami mobilności i percepcji jest wprowadzenie zasad projektowania uniwersalnego. Zastosowanie tego instrumentu w Wytycznych oznacza m.in., że wszystkie nowe produkty projektów realizowanych ze środków EFS, EFRR, FS (m.in. usługi, infrastruktura, produkty, towary) muszą być dostępne dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, czyli muszą być tożsame z koncepcją uniwersalnego projektowania. W sytuacjach wyjątkowych, Wytyczne dopuszczają niespełnienie ww. wymogu, pod warunkiem rzeczowego uzasadnienia w treści wniosku o dofinansowanie, dlaczego projekt nie będzie spełniał kryterium dostępności poprzez uniwersalne projektowanie. Zasadność takiego wyłączenia musi zostać każdorazowo rzetelnie oceniona przez instytucję dokonującą weryfikacji wniosków o dofinansowanie”.

W notatce nie wskazano przykładu takiego wyjątku w projektach EFS. Czy wyjątkiem będą projekty neutralne? Czy projekt, który jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym

dostępności dla osób z niepełnosprawnościami może jednocześnie należeć do wyjątku i nie spełniać wymogu uniwersalnego programowania?

Odpowiedź MR:

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej (DG EMPLOYMENT) wyrażonym odnośnie do treści art. 7 Rozporządzenia ogólnego, uniwersalne projektowanie stanowi preferowany, niemniej jednak nie jedyny możliwy wariant zapewnienia dostępności. Drugim sposobem zapewnienia dostępności jest mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU). Dostępność stanowi koncept, którego realizacja może nastąpić zatem zarówno poprzez zastosowanie uniwersalnego projektowania jak i przez zapewnianie racjonalnych usprawnień.

Zatem wszystkie projekty (zarówno z EFS jak i z EFRR) powinny być dostępne dla osób niepełnosprawnych – co jednakowoż nie oznacza automatycznie, że muszą być one uniwersalnie zaprojektowane, tzn. od razu, z góry zapewniać zestaw wszelkiego rodzaju możliwych ułatwień dla różnych rodzajów niepełnosprawności. To dotyczy bowiem tylko projektów, w których powstaje nowa infrastruktura lub istniejąca jest znacząco przebudowywana. Niemniej jednak deklaracje beneficjentów o niedostępności ich projektu dla osób o określonym rodzaju niepełnosprawności należy jednak uznać za przykład świadczący o rzeczywistej niedostępności takiego projektu, ponieważ o ile nie wszystkie działania w projekcie da się zaplanować w sposób uniwersalny, o tyle właśnie mechanizm racjonalnych usprawnień powinien służyć beneficjentowi do zapewnienia dostępności (np. dla osoby z niepełnosprawnością ruchu) w konkretnym, indywidualnym przypadku. Zatem nie każdy projekt musi być otwarty „z góry” na wszystkie potrzeby ON, ale każdy projekt powinien zapewnić możliwość faktycznego udziału każdej osobie niepełnosprawnej, która spełni pozostałe kryteria udziału w projekcie i wyrazi chęć w nim udziału. Może to się odbywać np. poprzez czasową modyfikację infrastruktury, zastosowanie odpowiednich urządzeń czy rozwiązań organizacyjnych (np. dojazd do miejsca pobytu ON, szkolenie on-line) czy pomoc osoby trzeciej – o ile zachodzi taka potrzeba.

W tym miejscu warto przy okazji zauważyć, realizacja projektu skierowanego z założenia wyłącznie dla określonego rodzaju niepełnosprawności niekoniecznie jest przykładem dyskryminacji, gdyż niektóre organizacje pozarządowe wspierają statutowo np. tylko wybrane grupy osób z niepełnosprawnościami lub skuteczność realizacji danego projektu jest warunkowana udziałem osób o podobnym typie niepełnosprawności. Dlatego ewentualne zawężanie grupy docelowej projektu powinno być obiektywnie uzasadnione, a jego przyczyną nie powinny być np. problemy beneficjenta z niedostępnością infrastruktury.

Pytanie 2:

W toku wdrażania pojawiają się wątpliwości dotyczące „dostępności” biura projektu. Na mocy kryterium dostępu, każdy z Beneficjentów zobowiązany jest do prowadzenia biura na terenie województwa, w którym z jednej strony zobligowany jest do przechowywania pełnej dokumentacji, z drugiej zapewnienia uczestnikom projektu możliwości osobistego kontaktu z kadrą. Wydaje się zatem, że takie biuro powinno być dostosowane architektonicznie do przyjmowania osób z niepełnosprawnościami (podjazd, winda, oznaczenia w j. brajla, przystosowana toaleta). Z drugiej strony proces rekrutacji, a następnie działań projektowych może odbywać się poza biurem — w miejscu w pełni dostosowanym do różnorodnych potrzeb.

- Czy w takim przypadku należy obligatoryjnie wymagać od Beneficjentów „dostępnych” biur projektu?
- Jeżeli tak, to jakie minimalne cechy takie biuro powinno posiadać, aby uznać je za „dostępne” na etapie kontroli projektu?
- Jeżeli Beneficjent ma niedostosowane biuro do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, czy może dokonać niezbędnych usprawnień ze środków projektu?
- Jeżeli tak, to czy będzie to element kwalifikowalny w ramach projektu? -Koszt funkcjonowania -biura projektu- mieści się w katalogu kosztów pośrednich. Czy w ocenie IK UP koszt ten mieści się w katalogu kosztów pośrednich?

Odpowiedź MR:

Sprawę należy oceniać indywidualnie w zależności od tego, czy beneficjent wykorzystuje biuro projektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. organizując w nim spotkania, prowadząc w nim punkt informacyjny). W takim przypadku biuro projektu albo może zostać odpowiednio dostosowane (np. oznaczenia, schodołaz, pomoc asystenta) albo można stosować inny mechanizm racjonalnych usprawnień – np. udzielanie analogicznej usługi (informacyjnej, szkoleniowej, doradczej itp.) w inny sposób (np. telefonicznie, on line), bądź w innym miejscu – o ile faktycznie wystąpi taka potrzeba ze strony konkretnej osoby niepełnosprawnej. Koszty związane z mechanizmem racjonalnych usprawnień (bez względu na to kogo dotyczą) powinny być pokrywane z puli środków dostępnych w ramach kosztów bezpośrednich.

Pytanie 3:

Dużym problemem jest określenie **przykładów projektów EFS, które są neutralne** wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. Podczas dotychczasowych spotkań zazwyczaj prezentowane są przykłady EFRR. Czy projektem neutralnym jest przedsięwzięcie skierowane do wąskiej, jasno oznaczonej grupy osób, w których nie występuje populacja osób z niepełnosprawnością?

Przykład 2: W ramach PI 10.1 Projektodawca zakłada realizację rocznego projektu dla dwóch klas w szkole podstawowej. W klasach (a także w roczniku niższym oraz wyższym) nie ma dzieci z niepełnosprawnościami. Wnioskodawca nie zakłada zatem żadnych dodatkowych wydatków dedykowanych tej grupie. Deklaruje jednocześnie, że jeżeli do projektu — w trakcie realizacji — dołączy osoba z niepełnosprawnością (np. dziecko, które zmieni szkołę), wówczas zastosują mechanizm racjonalnych usprawnień (MPU) i planowane działania dostosują dla tego dziecka. Czy opisana sytuacja stanowi przykład projektu neutralnego? A może — z uwagi na deklarację zastosowania MRU — jest to projekt pozytywny wobec zasady równości?

Odpowiedź MR:

Zgodnie z *Wytocznymi* (Podrozdział 5.2, pkt 15), wszystkie produkty projektów realizowanych ze środków EFS, EFRR i FS (produkty, towary, usługi, infrastruktura) są dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Powyższe oznacza, że muszą one w maksymalny sposób użyteczne dla wszystkich obywateli, łącznie z osobami niepełnosprawnymi bez potrzeby dodatkowej adaptacji lub specjalistycznego projektowania.

W sytuacjach wyjątkowych (Podrozdział 5.2, pkt 18), Wytyczne dopuszczają niespełnienie ww. wymogu, pod warunkiem rzeczowego uzasadnienia w treści wniosku o dofinansowanie, dlaczego dany projekt jest neutralny (czyli nieadekwatny) względem zasady dostępności. Zasadność takiego wyłączenia musi zostać każdorazowo rzetelnie oceniona przez instytucję dokonującą weryfikacji wniosków o dofinansowanie.

Niemniej ujęta w *Wytycznych* ewentualna neutralność projektu (nie adresujący wsparcia dla OzN i/lub nie adresujący produktów do potrzeb potencjalnych użytkowników) nie powinna być przesłanką do przyznania jakichkolwiek punktów podczas oceny wniosku o dofinansowanie. Należy jednocześnie podkreślić, iż przyjęcie do realizacji projektów, w przypadku których aspekt zapewnienia dostępności został pominięty w sposób nieuzasadniony, stanowi przede wszystkim naruszenie przepisów ww. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013.

Opisane przez Państwa przedsięwzięcie skierowane do wąskiej grupy uczestników z dedykowanym wsparciem może być przykładem projektu neutralnego, o ile na etapie projektowania wsparcia czy rekrutacji, nie wystąpią przesłanki dyskryminujące uczestników z niepełnosprawnością oraz żaden element tego projektu nie może zostać dostosowany do potrzeb ON. Jeśli bowiem w ramach projektu powstanie np. strona internetowa to powinna ona spełniać wymogi WCAG 2.0 na poziomie AA i taki projekt nie jest wówczas neutralny.

Pytanie 4:

Ustalenie IK UP zawarte w notatce z I spotkania grupy roboczej ds. równości szans i niedyskryminacji z 30.06.2016 r. , punkt 4 (5.2) wskazuje, iż: „*Ujęta w Wytycznych ewentualna neutralność projektu w stosunku do zasady dostępności, powinna być rozumiana w kategoriach wyjątku od reguły i nie powinna być przesłanką do przyznawania jakichkolwiek punktów.(...). Należy jednocześnie podkreślić, iż przyjęcie do realizacji projektów, w przypadku których aspekt zapewnienia dostępności został w nieuzasadniony sposób pominięty, stanowi naruszenie przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013. Należy również zauważyć, iż jeśli przynajmniej jeden z elementów projektu realizuje zasadę dostępności nie jest to projekt neutralny.*”

W jaki sposób należy interpretować ostatnie zdanie?

- Czy jeżeli projekt jest neutralny (np. sytuacja opisana w pkt. 3), ale produkty pośrednie projektu są dostępne (np. strona internetowa, arkusz rekrutacyjny, użytkowany produkt edukacyjny), to należy uznać projekt za pozytywny?

Zgodnie ze stanowiskiem IK UP wystarczy, aby jeden z elementów projektu był dostępny, aby uznać, że cały projekt jest dostępny. W tym momencie należy powrócić do przykładu nr 1: projekt jest dostępny dla 3 typów niepełnosprawnych (głuchych, niewidomych i upośledzonych intelektualnie), ale nie jest dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Czy w świetle powyższego należy uznać, że jest to projekt pozytywny? (ponieważ przynajmniej jeden z elementów projektu realizuje zasadę dostępności).

Odpowiedź MR:

Jak wskazano powyżej jeżeli choć jeden z produktów/elementów projektu spełnia zasadę dostępności lub przewidziano w nim udział osób z niepełnosprawnością, to projekt taki nie ma charakteru neutralnego. Przedstawiona kwestia będzie przedmiotem ewentualnych zmian w ramach planowanej nowelizacji *Wytycznych*.

Odnosząc się do przykładu projektu dla 3 typów niepełnosprawności wskazanych w piśmie, opisana przez Państwa kwestia może budzić pytanie, czy wsparcie zostało zaprojektowane zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania i de facto było dostępne dla wszystkich rodzajów niepełnosprawności, czy też nie wystąpiło tu raczej mimo wszystko zjawisko dyskryminacji bezpośredniej? Jednak nie jest to przykład projektu neutralnego.

Pytanie 5:

W jaki należy wdrożyć mechanizm racjonalnych usprawnień w projektach dot. Bazy Usług Rozwojowych? Czy w przypadku, gdy uczestnikowi szkolenia potrzebna jest usługa asystenta osoby niepełnosprawnej, który zapewni mu, transport na szkolenie, to w ramach jakich kosztów wydatek ten ponosi Operator?

Odpowiedź MR:

W ramach projektu PSF możliwe jest ponoszenie dodatkowych kosztów, poza finansowaniem usług rozwojowych. *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020* wyraźnie wskazują, że w ramach projektu PSF jest możliwe kwalifikowanie kosztów usługi rozwojowej oraz kosztów związanych z pokryciem specyficznych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które mogą zostać sfinansowane w ramach projektu PSF w ramach mechanizmu racjonalnych usprawnień (podrozdział 4.1 pkt 12). W związku z powyższym, wydatki związane z mechanizmem racjonalnych usprawnień mogą być finansowane na ogólnych zasadach, zgodnie z Wytycznymi.

Pytanie 6:

Wytyczne ... w rozdziale 5.2 pkt 7) litera j) stanowią, że jednym z przykładów racjonalnych usprawnień jest „zmiana procedur”. Zwracam się z prośbą o podanie przykładu takiego działania w projektach EFS. Jakie wydatki w ramach tego punktu można sfinansować?

Odpowiedź MR:

Istotą tego zapisu jest pokazanie, że mechanizm racjonalnych usprawnień oznacza dostrzeżenie i otwartość na potrzeby osób z niepełnosprawnościami i w związku z powyższym jego zastosowanie nie zawsze musi oznaczać konieczność poniesienia wydatków finansowych na odpowiednie dostosowania. W praktyce „zmiana procedur” oznacza np. w przypadku punktów informacyjnych funduszy europejskich spotkanie z klientem, które może zostać zorganizowane poza budynkiem, który nie spełnia wymogów dostępności.

Pytanie 7:

Racjonalne usprawnienia mogą być stosowane także wobec kadry zarządzającej projektem (nie tylko wobec uczestników projektu). Osoba zrekrutowana do kadry projektu do efektywnej pracy potrzebuje wsparcia asystenta oraz pętli indukcyjnej. Beneficjent chce te koszty ponieść w ramach mechanizmu racjonalnych usprawnień. Czy kwalifikowalnym źródłem finansowania tego kosztu będzie pula środków z kosztów pośrednich?

Odpowiedź MR:

Koszty związane z mechanizmem racjonalnych usprawnień bez względu na to kogo dotyczą powinny być pokrywane z puli środków w ramach kosztów bezpośrednich.

Pytanie 8:

Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) uruchamiany jest w związku z wystąpieniem nieprzewidzianej potrzeby osoby z niepełnosprawnością. Jaką definicję dziecka z niepełnosprawnością należy przyjąć w projektach wdrażanych w ramach PI 81v (opieka żłobkowa)?

Przykład: 2,5-letnie dziecko uczęszczające do żłobka wymaga specjalnego żywienia oraz montażu pętli indukcyjnej. Nie posiada ono jednak orzeczenia o niepełnosprawności wydanego w świetle ustawy o rehabilitacji..., oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Czy wobec braku orzeczenia można uruchomić dodatkowe środki finansowe w postaci MRU? Jeżeli tak, co stanowi podstawę uruchomienia MRU — oświadczenie opiekuna/ zaświadczenie lekarza potwierdzające potrzebę dziecka?

W przypadku realizacji projektów przedszkolnych oraz szkolnych powstaje analogiczna wątpliwość. *Wytyczne w obszarze edukacji* definiują jednak ucznia/dziecko z niepełnosprawnością:

- 1) uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności oraz
- 2) dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim.

Orzeczenia są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

Powyższa definicja jest obostrzona koniecznością posiadania orzeczenia. Gdy Beneficjent chce uruchomić dodatkowe środki MRU na niepełnosprawne dziecko. szkolne, czy musi ono posiadać orzeczenie wskazane w definicji? Innymi słowy, **czy do zastosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień stosuje się definicję zawartą w wytycznych w obszarze edukacji?**

Odpowiedź MR:

W przypadku wsparcia dziecka z niepełnosprawnością w ramach projektów Priorytetu Inwestycyjnego 8iv, należy posługiwać się definicją na zasadach ogólnych z *Wytycznych w zakresie realizacji równości szans i niedyskryminacji...* tj. orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), które są wydawane w oparciu o stosowny wniosek.

Inaczej sytuacja wygląda w Priorytetach Inwestycyjnych 10i i 10ii, gdzie zaproponowana w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020* definicja dziecka/ucznia z niepełnosprawnością dotyczy wsparcia, w tym wyrównywania szans dziecka w ramach systemu oświaty. Zgodnie z definicją z *Wytycznych...*, uczeń/dziecko z niepełnosprawnością to uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności – z tego fragmentu wynika, iż chodzi o wszelkiego rodzaju niepełnosprawności, które wymagają kształcenia specjalnego ale niezależnie od ich stopnia. Kolejny fragment definicji odnosi się natomiast do dzieci i młodzieży, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim posiadają orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (zajęcia takie przysługują bowiem jedynie osobom z niepełnosprawnością w stopniu głębokim).

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że w wytycznych dot. równości szans przyjęto stosowanie definicji osób z niepełnosprawnościami oznaczające osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375). Należy podkreślić, że ww. dokumenty, zarówno w przypadku uczestników projektów, jak i personelu, stanowią podstawę do uruchomienia mechanizmu racjonalnych usprawnień. Wyjątkiem jest tu wspomniany obszar edukacji, gdzie jak Państwo zauważyli, przesłanką do zastosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień jest definicja zawarta w wytycznych w obszarze edukacji.

Nadmieniam, że opinie o potrzebie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wspomagania rozwoju wydaje się niezależnie od orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie przepisów wspomnianej ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Wyżej wymienione orzeczenia o niepełnosprawności wydawane są do różnych celów (np. w celu otrzymania zaopatrzenia ortopedycznego, zasiłku pielęgnacyjnego, turnusu rehabilitacyjnego czy ulgowych przejazdów) i przez różne podmioty, zawsze w oparciu o stosowny wniosek.

Pytanie 9:

Zgodnie ze stanowiskiem IK UP wyrażonym w FAQ z kwietnia 2016 r. (pyt. 33), wydatki na MRU można ponosić tylko w przypadku uczestnictwa w projekcie osoby z niepełnosprawnością.

Jak należy postąpić w przypadku, gdy uczestnik na etapie rekrutacji wskazał np. potrzebę zakupu specjalistycznej klawiatury komputerowej, Beneficjent dokonał jej zakupu po podpisaniu przez

uczestnika deklaracji uczestnictwa, jednak osoba ta nie przystąpiła do pierwszej formy wsparcia (tj. przerwała udział w projekcie)? Czy wydatek w ramach MFW poniesiony na tego uczestnika należy uznać za kwalifikowalny?

Odpowiedź MR:

W opisanym przypadku, wydatek związany z kosztem racjonalnych usprawnień można uznać za kwalifikowalny. Niemniej beneficjent powinien dołożyć wszelkich starań, aby osoba z niepełnosprawnością wzięła udział w projekcie. Ponadto beneficjent może obciążyć uczestników projektu kosztami powstałymi z ich winy, o ile oczywiście stosowne rozwiązania zostały przewidziane w procesie rekrutacji i istnieją ku temu przesłanki.

Pytanie 10:

Podrozdział 5.2 stanowi, że „Instytucje uczestniczące w realizacji PO są zobligowane aby wszystkie tworzone **zasoby cyfrowe** (w tym strony internetowe, publikowane dokumenty i informacje, formularze wniosków o dofinansowanie projektu, platformy elektroniczne, materiały multimedialne, szkolenia e-learningowe) były zgodne z § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, zgodnie z którym: *„W systemie teleinformatycznym (...) należy zapewnić spełnienie przez ten system wymagań Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.0), z uwzględnieniem poziomu AA, określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia”*.

- 1) Czy powyższy obowiązek dotyczy także Beneficjentów? Wytyczne wskazują tylko na obowiązek leżący po stronie instytucji, natomiast notatka z I spotkania grupy roboczej wskazuje, że jest to także obowiązek Beneficjentów.
- 2) Notatka wskazuje, że „dostępne” mają być „tworzone w ramach projektów” zasoby cyfrowe. Czy w przypadku, gdy Beneficjent (np. Fundacja) nie tworzy w ramach projektu strony internetowej (już ją ma), a także nie finansuje z projektu kosztów jej administrowania, ale zamieszcza na niej ogólne informacje o projekcie, to należy wymagać, aby była to strona „dostępna”? Należy podkreślić, że środki projektowe w ogóle nie finansują funkcjonowania strony.
- 3) Czy w przypadku, gdy Beneficjent posiada już stronę internetową, niespełniającą wymagań określonych przez standard WCAG, ale w jej ramach utworzy zakładkę/ odesłanie do podstrony „dostępnej”, poświęconej projektowi, należy uznać, że wymóg z wytycznych jest spełniony? Z jednej strony osoba z niepełnosprawnością wchodząc na „stronę główną” Beneficjenta będzie miała trudność w odnalezieniu informacji o zakładce dot. projektu. Z drugiej, sama podstrona/ zakładka dot. projektu spełnia warunki dostępności.

Odpowiedź MR:

- 1) Obowiązek zapewnienia dostępności stron internetowych dotyczy również beneficjentów. Zasób cyfrowy, w tym np. strona internetowa, którego powstanie jest finansowane w ramach projektu powinna spełniać kryteria uniwersalnego projektowania w postaci wymagań WCAG 2.0, z uwzględnieniem poziomu AA.
- 2) Nie należy wymagać dostępności strony już istniejącej, o ile nie dedykowano w projekcie środków np. na jej modernizację czy przeprojektowanie. Niemniej zasadne jest wskazywanie beneficjentom na korzyści płynące z dostępności serwisów i stron internetowych, nie tylko dla osób niepełnosprawnych. Warto zwracać uwagę, że niedostępność stron częstokroć nie wynika z braku specjalnych funkcjonalności dla osób niepełnosprawnych, ale najczęściej z prostych błędów w ich konstrukcji i sposobu publikowania informacji.
- 3) Sytuacja opisana w piśmie wskazuje, że w takim przypadku wymóg zapewnienia dostępności niekoniecznie należy uznać za spełniony. Zapewnienie dostępności zakładki na stronie, przy pozostawieniu całej strony niedostępnej dla ON nie rozwiązuje bowiem problemu, gdyż dla przykładu osoba z niepełnosprawnością wzroku może nie być w stanie bez zapewnionych funkcjonalności całej strony internetowej dotrzeć do stworzonej „dostępnej” zakładki. O dostępności strony czy serwisu internetowego możemy mówić wtedy, gdy osoby niepełnosprawne mają pełny dostęp do jego treści, mogą je zrozumieć i z nich skorzystać.

Pytanie 11:

Podrozdział 5.2 pkt 19) Wytycznych wskazuje, że „W przypadku spotkań (konferencje itp.) organizowanych **przez instytucje uczestniczące w realizacji RPO**, każdorazowo umieszczają one w formularzach zgłoszeniowych zapytanie o specjalne potrzeby uczestników”. Czy powyższy obowiązek dotyczy tylko IŻ oraz IP czy należy go odnosić także do Beneficjentów?

Odpowiedź MR:

Obowiązek dotyczy także beneficjentów w myśl podrozdziału 5.2 pkt 2) Wytycznych.